

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema 2020. a
käskkirjaga „Koolitaja treeneri
kursuse õppekava kinnitamine“

KAITSELIIT
KOOL

KOOLITAJA TREENERI KURSUS
õppekava

Alu 2020

Muudatused õppekavas

Jrk nr	Muudatuse sisu	Muudatuse aeg	Muudatuse algataja
1.	Instruktori treeneri kursuse nimi muudetud Koolitaja treeneri kursuseks	2020	Inimressursi arendamise õppesuund
2.	Õppekava on viidud kooskõlla Sõjaväelise väljaõppe eeskirjaga (kinnitatud Kaitseväge juhataja 03.03.2019 käskkirjaga nr 58)	2020	Inimressursi arendamise õppesuund

Õppekava koostajad (2015):

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Aet Kala	kool	Koolitustreener-instruktor
Evelin Verš	kool	inimressursi arendamise õppesuuna juhataja

Lisaks osalesid õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertarvamuse (2020):

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
Tanel Viks	kool	inimressursi arendamise õppesuuna juhataja
Alar Olup	kool	inimressursi arendamise õppesuuna koolitustreener-instruktor
Taive Saar	kool	inimressursi arendamise õppesuuna juhtimistreener-instruktor
Nele Pernits	kool	teadmus- ja arendusjaoskonna haridustehnoloog

Sissejuhatus:

Kaitseliit on kompleksne riigikaitseorganisatsioon, mille väljaõpe on võitlusvõime loomise ülioluliseks komponendiks. Kaitseliit püsib motiveeritud ja väljaõpetatud inimestel. Väljaõppe taseme ühtlustamisel ning soorituse parandamisel malevates on suur roll instruktoritel. Eesmärgiks ei ole ainult väljaõppeürituste läbiviimine, vaid läbi kaasava väljaõppe konkreetse võimekuse saavutamine.

Instruktorite kvalifikatsioon moodustub eriala- ja koolituspädevustest. Instruktori rolli malevates saavad kanda inimesed, kes on selleks spetsiaalselt koolitatud. Koolitaja algõppe kursus annab tulevasele instruktorile täiskasvanute õpetamise metoodika baasteadmised. Väljaõppe kvaliteet sõltub sellest, kui hästi on instruktorid ette valmistatud ja toetatud. Instruktorite toetamise rolli Kaitseliidus saavad kanda koolitaja treenerid. Koolitaja treeneri kursus annab väärtusliku tagasiside andmise ning instruktorit eneseanalüüsimisele suunava enesevastandamise meetodi kasutamise oskused.

Kõik Kaitseliidu kooli inimressursi arendamise õppesuuna kursuste mittekoosseisulised koolitaja treenerid peavad olema läbinud käesoleva kursuse.

Koolitaja treeneri kursusele pääsemise eeldusteks on Koolitaja algõppe kursuse läbimine ja Inimressursi arendamise õppesuuna kursuseülema kirjalik soovitus ning Eneseväljenduse algõppe (EVA) kursus.

Koolitaja treeneri kursus on edasiarendus Taani Kodukaitse Akadeemia vastavast kursusest ning viidi esimest korda läbi aastal 2006. Õppekava ümberhindamise aluseks on Kaitseliidu ülema 18. märts 2015 käskkirjaga nr K-7-1/15/6368V kinnitatud kursusekava.

Koolitaja treeneri kursuse soovituslik eelduskursus on Eneseväljenduse täiendkursus (EVT).

Kooskõlastajad:

Sõjaväeline auaste ja nimi	Struktuuriüksus	Ametinimetus
kol Eero Rebo	Kaitseliidu peastaap	staabiülem
kol-ltn Meelis Pernits	Kaitseliidu kool	pealik
kol-ltn Rene Brus	Kaitseliidu peastaabi G7	osakonna ülem
mjr Andres Pehme	Kaitseliidu peastaabi G1	osakonna ülem

Sihtgrupp

Kaitseliidu kooli Inimressursi arendamise õppesuuna kursustel soovituse saanud vabatahtlikud, lepingulised töötajad ja tegevälased.

Eesmärk

Kursuse läbiviimisega võimendatakse organisatsioonisisest suutlikkust viia läbi mitmekesisemat ja ajakohasemat väljaõpet, suurendades koolitaja treenerite arvu, kes hoiakuliselt loovad õppimist soodustava keskkonna ning mõistavad tagasiside ja koolitaja enesearengu toetamise tähtsust.

Õpiväljund

Õppur omandab teadmised ja oskused järgnevas:

- koolitaja ettevalmistustöö analüüsimine;
- koolitaja tegevuse jälgimise ettevalmistamine;
- nõuetekohase treeningu keskkonna ettevalmistamine;
- koolitaja ja õppurite käitumise jälgimine harjutustunnis;
- treenimisvaldkondade analüüsimine ning olulisema väljatoomine;
- videosalvestise kasutamine treeningu läbiviimisel;
- enesevastandamise meetodi kasutamine koolitaja treeningu läbiviimisel;
- treeningumudeli kasutamine;
- õppurite kaasamine koolitaja tegevuse analüüsimisel ja käitumise tagasisidestamisel.

Sisu ja maht

Teema	Iseseisev õpe	Kontaktõpe
Õppemeetodite teemadel harjutustundide ettevalmistamine, Koolitaja algõppekursuse teooria meelde tuletamine	15	-
Harjutustundide läbiviimine ja treenimine enesevastandamise meetodil	-	35
Treeneripraktika		20
Kursuse kogumaht:	70 akadeemilist tundi	

Läbiviimine

Kursus koosneb iseseisvast tööst, kontaktõppest ja kontaktõppele järgnevast praktikast.

Iseseisva töö (elektroonilises keskkonnas) käigus tuletavad õppurid meelde Koolitaja algõppe kursusel õpitud ja valmistavad ette harjutustunnid erinevatest õppemeetoditest, mille kontaktõppe ajal läbi viivad

Kontaktõppes on iga kursuslane kolmes rollis – õppur, koolitaja ja koolitaja-treener. Põhisisu on kursuslaste õpetamistundide ja treeningute läbiviimisel ning sooritustele järgnevatel analüüsidel. Sooritusjärgsed analüüsid viiakse läbi enesevastandamise meetodit (sh videotreeningut) kasutades.

Kontaktõppe põhiohk on treenimisel, mille sügavam mõistmine ja rakendamisoskus sõltub täiendava pädevuse tõstmisest koolitajana ja õppeprotsessi tajumisel õppuri silmade läbi. Seetõttu on oluline, et õppurid vahetavad kursuse jooksul rolle (õppur – koolitaja – treener). Kuid ka oma praktilist õpetamise ja treenimise kogemust analüüsid õpitakse tundma enda nõrku ja tugevaid külgi. Kursus loob võimaluse tagasiside andmise ja vastuvõtmise võime arenguks. Kursus annab läbi praktiliste õpituatsioonide ja aktiivõppe võimaluse ennast uudes olukorras proovile panna ja iseendast rohkem teada saada.

Praktika osa sooritatakse koolitaja treeneri praktikandina Kaitseliidu koolis Koolitaja algõppe kursusel kogenud koolitaja treeneri kõrval. Praktika käigus viib praktikant läbi kaks teooriatundi ja kaks treeningut kursuselase harjutustundi järgselt.

Läbivad teemad

Kursust läbivad ja põhieesmärgi toetavad ning kaasnevad põhimõtted:

- tagasiside ja oma käitumise nägemine suurendab teadlikkust iseendast;
- oma käitumise nägemine loob aluse refleksiooniks ja motiveerib oma käitumist muutma;
- enese reflekteerimise oskus suunab iseseisvalt teooriaid õppimisest ning õpetamisest uurima;
- grupitöös õppimine parandab suhtlemise ja sotsiaalseid oskusi;
- suhtlemise oskused loovad eeldused refleksiivse dialoogi kasutamiseks.
- õppetöös osalemine soodustab õppurite enesemääratluspädevuse suurenemist.

Hindamine

Kursuse raames toimub kujundav hindamine.

Õppuri sooritust iseseisva õppe ajal hindab nii õppur ise kui ka kursuse koolitaja treener. Hinnang on õppurile abivahend enda koolitaja taseme teadvustamiseks enne kontaktõpet ja see ei kajastu tunnistuse lisal.

Sooritust kontaktõppe ajal hindavad nii õppur ise, grupikaaslased kui ka kursuse koolitaja instruktor. Hinnangu alusel kirjeldatakse õppuri arengut koolitaja ja koolitaja treeneri rollis. Õpiväljundite täitumist hinnatakse hindamislehtede toel ning tuuakse välja õppuri käitumise tugevused ja arenguvõimalused.

Kursuse lõpphindamine teostatakse praktika käigus, kus kontrollitakse tema õpiväljundite saavutamist.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse läbinule väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisadega ja tema arengukirjeldus.

Viited

Sõjaväelise väljaõppe eeskiri (2019);

Kaitseliidu ülema aastakäsk. Kaitseliidu kooli ülesanded 2020. aastaks. Tallinn: 18. veebruar 2020 käskkiri nr K-0.2-2.1/20/4527U.

Õppevara

Coaching with Colleagues. An Action Guide for One-to-One Learning. 2nd revised ed. New York: Palgrave Macmillan (2014), De Haan, E. & Burger, Y.;
Making Sence of Coaching. London: SAGE Publications Ltd. (2014) Du Toit, A.;
Rakenduspedagoogika õpik (2002), Kaitsejõudude Peastaap;
Juhendamine ja mentorlus. AS Äripäev (2008), Tõnismäe, E. & Gern, H.;
Incidental trainer. A Reference Guide for Training Design, Development, and Delivery. Boca Raton. London. New York: CRC Press, Taylor & Francis Group (2014) Wan, M.

Terminid ja lühendid

Õppur	– kursusel ja harjutustunnis õppija rollis osalev kursuslane.
Koolitaja	– õpetamistunni läbiviija.
Koolitaja treener	– koolitaja või koolitaja treeneri soorituse tagasiside andja enesevastandamise meetodil.
Treenimine	– koolitaja treeneri poolt juhitud tegevuste järgne analüüsiv protsess, mis on suunatud koolitaja ja koolitaja treeneri arendamisele.